

ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze

Ročník X

číslo 7 – listopad 2005

zdislava.signal.cz

32. diecézní setkání mládeže

22. října 2005 v Přepeřích u Turnova

„Diecézko“ bylo zaměřeno na sdílení zážitků a duchovních podnětů z prázdninového Světového dne mládeže v Kolíně nad Rýnem. Dobrá nálada nechyběla. Když člověk potká staré (nové) známé, hned je důvod k radosti.

Sluníčko, teplíčko, skoro by se dalo říct, letní idylka. Ale pozor, omyl! Je sobota 22. října v Přepeřích u Turnova a právě začíná 32. diecézní setkání mládeže! Malý sál zdejší Sokolovny byl zcela plný mladých lidí. Do Přepeř zavítalo na dvě stě mladých z různých koutů naší diecéze.

Otec biskup Pavel byl znovu hlavním aktérem celého diecézka. Po jeho svědectví následovala adorace, kterou doprovázel svým slovem o eucharistii. Museli byste to slyšet, prostě výborné!

Po několika úvodních slovech přišlo na řadu promítání fotek a videa ze setkání v Kolíně. Výběr „nej“ (rozhodně ne nejlepších) fotografií, rádoby vtipné komentáře, ... Nějak jsem si nemohl tu atmosféru z Kolína představit. A asi jsem nebyl sám...

Svědectví otce biskupa Pavla nám kolínské setkání přiblížilo zase z jiného pohledu. A kdo vydržel poslouchat i dlouhé a zajímavé citace duchovních osobností, byl nadmíru spokojen.

Na závěr jsme poděkovali otci biskupovi za jeho účast a promluvy, které měl. Nechybělo ani blahopřání Daniele Nešporové k jejímu životnímu jubileu a poděkování za její službu na DCM. Jak řekl místní farář P. Radek Jurečka: „Tolik lidí jsem v tomto kostele ještě nezažil!“

Dokončení na straně 15

Předvánoční pobyt pro nezadané

Vážení přátelé! Chtěli bychom Vás pozvat na již třetí Předvánoční pobyt pro nezadané.

Na pobyt mohou přijet nezadaní křesťané ve věku od 18 do cca 50 let, mohou se zúčastnit věřící z různých církví.

V programu budou například společné hry, společný výlet, večer posezení s kytarou. Bude čas i pro chvály a modlitby. Individuálně bude možné si v neděli ráno zajet na bohoslužbu např. do Hlinska – pokud se domluví skupina účastníků, mohou jet několika auty.

Ubytování je zajištěno v hotelu Podlesí ve dvou až čtyřlůžkových pokojích. Hotel Podlesí se nachází 3 km od obce Sněžné ve směru na Svatku (tj. cca 12 km od Nového Města na Moravě) v nadmořské výšce 700 m uprostřed krásné přírody. Od hotelu je výhled na panorama Žďárských Vrchů.

Cíle pobytu:

- možnost strávit odpočinkový čas uprostřed pěkné přírody
- poznat nové lidi, najít nové přátele
- možnost seznámení

Mohou se zúčastnit lidé, kteří hledají životního partnera, stejně tak ti, kdo se zatím seznamovat nechtějí a rádi by prožili odpočinkový čas mezi věřícími lidmi.

Cena za pobyt pro 1 osobu je 1050 Kč. V ceně je ubytování a strava – plná penze. Zahájení bude v pátek registrací od 16 hodin.

Věci s sebou: vhodné je vzít si spíše sportovnější teplejší oblečení (část sobotního programu bude venku). Můžete přivést také kytaru nebo jiný hudební nástroj, nějakou společenskou hru apod.

V případě vysokého zájmu účastníků si organizátoři ponechávají možnost později došlé objednávky nepřijmout. Organizátoři budou pobyt koncipovat tak, aby na něm byla možnost seznámení – přihlášky proto budou přijímány také s ohledem na to, aby počet žen i mužů byl na pobytu přibližně stejný. Celková ubytovací kapacita je pro cca 80 lidí. (Pokud by došlo k tomu, že Vaše objednávka nebude z výše uvedených důvodů přijata, bude Vám to telefonicky oznámeno a platba Vám bude vrácena na účet nebo složenkou na vaši adresu.)

Pro bližší informace si můžete zavolat nebo napsat do Noemi (Na Mušce 1124, 534 01 Holice, tel.: 777222877, e-mail: info@noemi-seznamka.cz)

Těšíme se na setkání s Vámi! Za organizátory pobytu Ing. Jan Vitek

Bible pro Etiopii

Vážení přátelé,
milé sestry a bratři!

Obracíme se na Vás opět s výzvou, abyste podle svých možností poskytli pomoc zvláště potřebné zemi – Etiopii (dříve známé pod jménem Habeš). Tato země drží totiž smutné prvenství – patří k nejhudším zemím světa. Přitom byla druhou zemí na světě, která přijala křesťanství. V roce 330 byl Atanásem Alexandrijským vysvěcen první etiopský biskup, Frumentius, Řek pocházející ze syrského přístavu Tyr. Země tak přijala křesťanství, jež si uchovala dodnes. V Etiopii žije asi 62 milionů obyvatel a z toho více než 60 % jsou křesťané.

Pracovním a úředním jazykem Etiopie je amharština, ale liturgickým jazykem etiopské ortodoxní církve je semitský jazyk ge'ez (stará etiopština). Celá Bible v tomto starém jazyce byla dokončena kolem roku 600. Ale

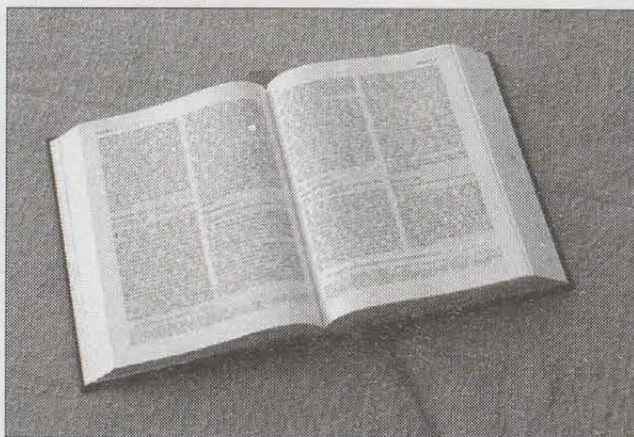
s překladem do amharštiny je tomu podobně jako s naším dosud užívaným králickým překladem upraveným v 19. století. Dnes je již pro mnoho lidí obtížně srozumitelný. V Etiopii však žije mnoho různých národností, které mluví odlišnými jazyky (Amharové, Tigrejci a Oromové, Sidamové, Šankelové, Somálci, Afarové a Guragové). Vedle tisku Bibli věnuje tamější biblická společnost hodně úsilí a času na zajišťování práce celé řady překladatelů Bible. To vše se děje za finanční podpory světové rodiny biblických společností.

Zmíněné projekty bychom chtěli v letošním roce také my podpořit jak přímými modlitbami, tak i finančně. Zveme Vás k aktivní účasti na letošních Dnech Bible. Výsledek sbírky můžete poslat přiloženou složenkou nebo převodem na naše konto číslo 129876273/0300, variabilní symbol: 9995, specifický symbol: Vaše evidenční číslo (uvedeno u adresy vlevo – noví dárci nevyplňují), konstantní symbol 0308.

Předem děkujeme za Vaši ochotu podpořit šíření Božího slova ve světě.

S přáním Božího požehnání

Mons.ThDr. Jaroslav Škarvada, místopředseda výboru ČBS
Ing. Pavel Král, ředitel ČBS

Dopis biskupa pro biblickou pastoraci ke sbírce o Dni Bible 13. listopadu 2005

Bratři a sestry,

jáhen Filip se ve Skutcích apoštolů ptá etiopského dvořana, zda rozumí tomu, co právě čte z knihy proroka Izaiáše. Ten odpovídá: „Jak bych mohl, když mi to nikdo nevyloží!“

Důležitou součástí našeho svědectví před světem je ukazovat lidem v našem okolí krásu Božího Slova a přibližovat jim jeho význam.

Jako každý rok vyhlásili také letos čeští a moravští biskupové předposlední neděli v mezidobí **Dnem Bible**. Slavení tohoto dne nám má připomenout, že z Písma svatého můžeme čerpat sílu a inspiraci pro svůj křesťanský život. Bibli můžeme studovat, můžeme nad ní rozjímat i diskutovat, můžeme se s její pomocí modlit.

Letos připadá Den Bible na neděli

13.11.2005. V kostelích se bude konat sbírka na podporu biblického apoštolátu. Tři čtvrtiny jejího výtěžku mají připadnout podle rozhodnutí ČBK České biblické společnosti, která vydává Český ekumenický překlad Bible a pomáhá s šířením Bible i v dalších zemích. Čtvrtina náleží podle téhož rozhodnutí Českému katolickému biblickému dílu. To se snaží pomáhat lidem Bibli číst, rozumět jí a čerpat z ní inspiraci pro každodenní život.

Děkujeme za vaši podporu i za vaše modlitby a dary.

Za všechny dary děkujeme!

Mons. Jaroslav ŠKARVADA
biskup pro biblickou pastoraci

Jsme reální křesťané?

Chci se v tomto krátkém slově zamyslet nad tématem, o kterém by měli hovořit jistě jiní a povolnější, ale protože mlčí, nezbyvá než se alespoň takto dotknout fenoménu – jevu – naší společnosti, který neunikl asi nikomu, kdo má televizi.

Sedáváme v kostelích jako dobří křesťané – Kristovci – a často z kazatelen a katolického tisku slycháme výzvy „o lásce k Bohu a bližnímu“. O lásce se káže dobře, protože adresátem je vždycky ten druhý. Jestliže však můj MISTR říká „Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život...“, pak se nejedná o lásku druhého, ale o mne samotného – Já věřím a já jsem povinen vyznávat svojí víru oběti – položit svůj život na oltář Bohu – dát ruku do ohně, když se jedná o Boží věci!

Dal však někdo z křesťanů ruku do ohně diskuze, když se na začátku září začala vysílat „reality show“ na komerčních kanálech našich televizí? Vyslovil se někdo z nás křesťanů k pořadu, který je pro každý selský rozum očividně výsměchem „lidské důstojnosti i oné tolik proklamované svobodě?“. Četl jsem před několika lety strhující dílo Georga Orwella „1984“. Je zde do dokonalosti popsána společnost, která se postavila na pozici Boha a řídí skrze všudypřítomné obrazovky se sloganem „velký bratr tě vidí“. Tyto obrazovky byly totiž v románu zároveň kamerami, které kontrolují soukromé životy všech občanů. Sci-fi se nyní stalo skutečností na našich obrazovkách, a o to horší, že naší společnost na místě Božím neřídí nějaká oligarchická, totalitní chtivá skupina jako onom v románu. Sama společnost si hraje na Pána a Boha nebo alespoň „poslouchá a dívá se“ na soukromí exhibicionistů ve vilách. Toto není nevinná hra, na jejímž konci vítěz sebere několik miliónů. Toto jsou postoje, které se do člověka hluboce zapisují, zvláště ty, kdy člověk utíká sám před sebou a chce žít život druhého, protože už dávno přestal žít sebe...

Ptám se tedy: Řekl někdo z nás křesťanů – kromě P. Tomáše Halíka, který napsal do lidovek alespoň jeden smysluplný článek – nějaké jasné slovo ke zvráceným fenoménům dnešní společnosti: VYZNAL NĚKDO SVOJÍ VÍRU???

Novinář Josef Chuchna z Lidových novin nazval naši církev „Ztichlí katolíci“. Zároveň v tomto článku položil otázku: „Proč církev nevystoupí z této ohrádky ujišťování se na vlastních hřištích a neprojeví se tak, aby debata (rozuměj o reality show) dostala rázný impuls, novou dimenzi?“

Ne, nesmíme být nějakými bigotními podivíny z filmu „Slunce, seno, erotika“. V Izraeli Ježíšovi doby existovala radikální skupina „zélóťů“ – horlivců, kteří tak horlili pro Boží zákony, že se až sami stali vrahy a násilníky, dokonce na vlastním národě.

Ježíš Kristus přišel s návodem k oběti: „Proti zlu

nastav sebe, zlo tě sice smete a zabije pro tento svět, ale Bůh skrze tebe zvítězí“. Ovšem to není celá pravda, to nestačí: primárně nejsme povoláni jako nějací „mučedníci od Al-aksá“ – abychom se dynamitem nebo argumenty odpalovali uprostřed davu konzumentů.

Pokud však opravdu víru máme a ji vyznáváme – to znamená – víra prostoupila celý náš život, pak je to na nás vidět. A co je vidět, to také přitahuje: „*verba movent, exempla trahunt – slova motivují, ale příklady táhnou*“. Moderně se tomu říká zážitek ze společenství. Kde je společenství křesťanů VYZNAVAČŮ, tam je život, který přitahuje další zájemce... Nejsme žádní utrpení nebo fanatičtí mučedníci ani žádní cukrouši, co za fráze o lásce schovávají svojí neschopnost milovat... Dobrota k Bohu (což je především podřízenost jeho plánu s námi) a dobrota k člověku – což je úcta a oběť pro druhého, jsou něčím tak přirozeným, že to přitahuje už jenom, když se to vysloví, natož, když se to začne žít...

P. Michal Podzimek – šéfredaktor

Vážení čtenáři,

otevíráte listopadovou Zdislavu, která hned na prvních stránkách reaguje na současný „fenomén“ doby, seriály na našich komerčních televizích. Ke dni Památky zesnulých se obracíme články našich čtenářů, které vzpomínají na papěže Jana Pavla II. a také dalším článkem o záchraně zdevastovaného židovského hřbitova v Ústěku. Rozhovor s osobností vám přiblíží osobu nového sekretáře našeho biskupa, jeho cestu ke kněžství a také službu pro vietnamské katolíky, žijící v jeho minulé farnosti.

Ve Zdislavě také naleznete články a fotografie ze života ve farnostech naší diecéze. Někteří mohou namítnout, že uveřejňované články jsou jenom z některých částí diecéze. V tom jim musíme dát za pravdu. Ale dodáváme, že máme zájem obsáhnout život v celé diecézi, jenom z mnohých míst nám informace a články, na které čekáme, nepřicházejí.

Zdislava, měsíčník litoměřické diecéze, vychází již desátým rokem. Připravujeme se již na další ročník a uvítáme vaše názory ať na stávající tvář Zdislavy i na to, co vám ve Zdislavě chybí a s jakými články se chcete setkávat.

red

Kněžský den v Litoměřicích

V úterý dne 25. října se jako tradičně sešla většina kněží a jáhnů litoměřické diecéze v katedrále. Po mši svaté a povzbudivém kázání otce biskupa Pavla Posáda pokračoval program pro kněze v Diecézním domě kardinála Trochty. Zde po obědě následovala přednáška P. Aleše Opatrného na téma Eucharistie. Po 45 minutové přednášce následovala na výzvu otce biskupa Pavla diskuze na téma mše svaté a úcty k eucharistii. Diskuze se posléze dostala k tématu „restrukturalizace“ farností a modelu duchovní správy, který by odpovídal dnešním potřebám a možnostem, které dnes církev má.

Otec biskup se rozloučil myšlenkou o kněžské identitě, ke které patří i kněžské dny, jako byl tento.

M.P.

Zdislava – měsíčník litoměřické diecéze. Vydává Římskokatolická farnost Šumburk nad Desnou. Redakce: Římskokatolická farnost Šumburk nad Desnou, Wolkerova 378, 468 41 Tanvald. IČO 43254403. Číslo účtu: 963293379/0800. Šéfredaktor: P. ICLic. Michal Podzimek. Tel. 603 324 397, e-mail: michal.podzimek@telecom.cz. Vedoucí vydání Ing. Jan Rosenauer, e-mail: rosenauer@volny.cz. Sazba Jan Macek, e-mail: jan.macek@nexta.cz. Jazyková úprava tohoto čísla: Jan Macek. Tiskne: Jan Macek a Pavel Kusala, Horní náměstí 12, Jablonec nad Nisou, www.tiskem.com. Náklad 1300 výtisků. Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků. Ročník X., číslo 5. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042. Datum vydání: 6. 11. 2005. Uzávěrka příštího čísla: 23. 11. 2005. Distribuci zajišťuje AMIS Praha, Na Nivách 18, 141 00 Praha 4 prostřednictvím České pošty, s.p.

Velký bratr tě vidí! (On a oni)

V časech mého mládí se monogram BB dešifroval jako Brigitte Bardotová. Když ale letos na rozhraní léta a podzimu čteme na stránkách sdělovacích prostředků BB, pak se nejedná o paní Bardotovou, ale Velkého Bratra (Big Brother). Stejně tak je každému, včetně mnohých stařenek srozumitelný i monogram VV, což znamená VyVolení. Jsou to názvy dvou „top“ programů, tématicky totožných našich komerčních televizí Novy a Primy.

Oba programy spojuje vize spisovatele George Orwella, jak ji předestřel ve svém proslulém utopistickém románu „1984“. V románu vystupuje jakýsi tajemný diktátor, který skrze sledování všech lidí kamerami a mikrofony rozhoduje o životě a smrti všech lidí ve státě.

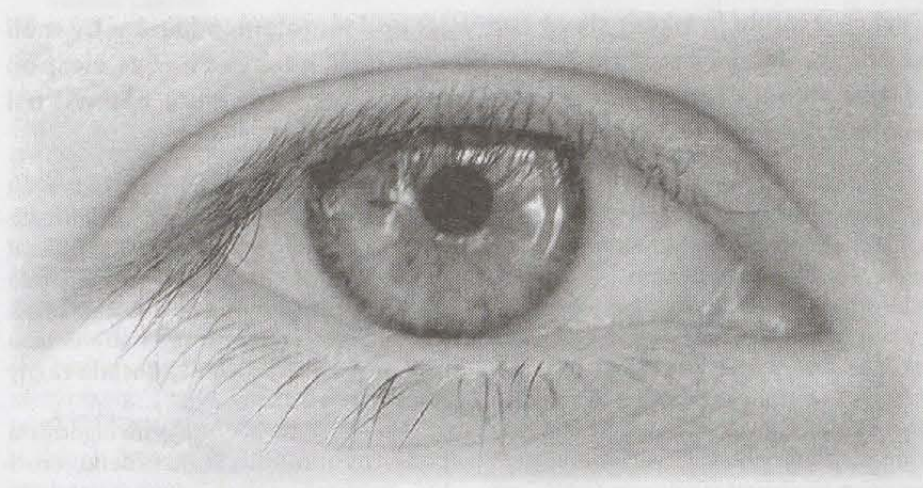
V obou programech Novy a Primy je vytvořena skupina těch, kteří chtějí „soutěžit“ o 10 (11) miliónů během sta dní, zavření ve vilách. Situace v těchto vilách, kde společně bydlí je analogická s obyvatelstvem orwelovské utopie, kde všemocně vládl Velký bratr. Na rozdíl od Orwella jsou však naši obyvatelé vily sledováni nejen štábem projektu a moderátorů, ale prakticky celou diváckou veřejností.

Na co si to hrajeme?

Z dosavadního průběhu „hry“ je zřejmé že On (velký bratr) se stylizuje do role jakéhosi otrokáře a Oni (účastníci „soutěží“) jsou v postavení otroků: Jsou jim zadávány úkoly, které jsou někdy na hranici etiky a jsou postupně směřováni k exhibicionismu, který lze ve stručnosti nazvat „soulož v přímém přenosu“. Přitom je očividné, že „vyvolení“ byli záměrně vybíráni namnoze z osob psychicky labilních, sexuálně problémových (homosexuál, striptérka...). Výběr „dobrovolníků“ tedy dává tušit, že nezřídka šlo o lidi s podivnou minulostí – o jakési „ojetiny“.

Ilustrační foto Mirek Pásek

Ilustrační foto Jan Macek

V této souvislosti je zapotřebí konstatovat několik faktů a vyslovit několik závažných otázek:

– televize evidentně směřuje k navození pornografických scén, které jsou v běžném slova smyslu chápány jako nemorální a zcela nevhodné pro děti a mládež, která se k televizní obrazovce lehce dostává – je to v souladu s licencemi k televiznímu vysílání?

– Je zde úmysl tvůrců „show“ ohrozit mravní výchovu?

– Co dělá velká Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, tváří tvář tomuto jevu?

– Ozve se někdo z církví?

– Co dělají všichni ti puncovaní ochránci lidských práv a slavní humanisté?

Jsou zde však další rozměry otázek, například:

– Má smysl stíhat výrobce a šířitele pornofilmů nebo producenty podobných internetových stránek, když se veřejně na dvou televizních kanálech soutěží o to nejzpuštější?

– Není pokrytectví vydávat zákazy proti „sexuálnímu harašení“, když zde veřejně a bez omezení „haraší“ mocná a všem přístupná média a obtěžují celou občanskou veřejnost?

– Jak to, že se veřejně ukazuje, jak se účastníci experimentu 100 dní doslova povalují v zahálce a tak dávají zkrslý a tedy špatný příklad zejména mládeži?

V našich médiích vidíme stálý posun k morálně nižšímu: Plytké seriály, jak se nám po několika let předváděly zejména na komerčních televizích, byly jakýmsi „čajíčkem“ (řekli bychom „lehkou drogou“) proti tomu, co nyní nastoupilo; nyní televize „přitvrdily“: přešly z pozice „něčeho hraného“ na něco zcela reálného – sami aktéři „reality show“ se

stávají herci v seriálu zla a prázdnoty.

Takto se rozšiřuje nemravnost v nejšířším možném způsobu do mas především mladých diváků, kteří jsou účastníky této „show“. Oni pak civěním do obrazovky nejen maří svůj reálný čas, ale ještě skrze své „esemesky“ a telefonáty přispívají na mnoha miliónovou odměnu budoucímu „vítězi“. Jak rychle se tedy plní plány temných sily Zlého, které chtějí ovládnout svět naší evropské kultury.

Co asi čeká naši kulturu a konkrétně tedy Českou republiku? Je to promyšlená psychologická příprava na naši likvidaci? Nejsme obětí nějakého podvodu? Po revoluci nám bylo slibováno vítězství „pravdy a lásky“ a zatím jsme v přímém přenosu svědky a dokonce aktéry veřejného vítězení „lži a nenávisti k pravdě a lásce“. Neobrátí-li se naše civilizace opět k Bohu, pak místo nadějného začátku přijde jistě beznadějný konec.

FŠ a MP

Ještě několik upřesňujících řádků k tomuto zamyšlení: Pod zkratkou MP se skrývá mé jméno – šéfredaktora Michala Podzimka, který také pochází z naší diecéze a je naším čtenářem, ale pro skromnost chce zůstat v částečné anonymitě.

Téma, o kterém je psáno, je skutečně velmi závažné. Jsme odpovědní za naši společnost a jako křesťané musíme být ochránci Božích zákonů. Nebojme se tedy o očividném morálním zlu, jakým je jistě „soutěž“ Velký Bratr a VyVolení, diskutovat a inteligentně a věcně poukazovat na jeho nebezpečnost. I když nejste namnoze biskupové nebo odpovědní státníci (ti jsou zcela jistě povinni zasáhnout jasným slovem), přesto i na nás platí Mistrův výrok: Kdo se ke mně přiznává před lidmi (přiznání k Pravdě, je přiznání ke Kristu), za toho se já přiznám před svým Otcem...

Vzpomínka na návštěvu Jana Pavla II. ve Varšavě

Po roce 1990 navštívil Svatý Otec Jan Pavel II. několikrát Československo a později Českou republiku. Při několika těchto návštěvách jsem byl rovněž přítomen. Avšak i nadále nejsilnější dojmy mám ze svého prvního setkání s Janem Pavlem, a to ve Varšavě v roce 1987. Možná proto, že to bylo poprvé, ale možná také proto, že tato návštěva byla pro mě spojená s překonáváním největších potíží.

Během osmdesátých let se po některých slavnostních bohoslužbách ve svatovítské katedrále v Praze věřící shromažďovali na Hradčanském náměstí, hlasitě zdravili kardinála Františka Tomáška a vyvolávali různá hesla, jedno z těch hesel bylo „Ať přijede Svatý Otec!“ Část přítomných věděla, že jde pouze o proklamaci a že v socialistickém Československu se toto přání nikdy nemůže splnit. Patřil jsem k těm skeptikům, ale protože jsem po návštěvě papeže dost toužil, rozhodl jsem se využít vhodné příležitosti a zúčastnit se návštěvy Jana Pavla II. někde jinde. Když jsem se v roce 1987 dověděl, že Svatý Otec v červnu pojede na svou již třetí návštěvu rodného Polska, začal jsem se tam rovněž chystat.

Cestovní potíže

Situace byla poněkud komplikovaná tím, že ze socialistického Československa do socialistického Polska se v tu dobu smělo pouze na pozvání příbuzného. A já jsem v Polsku žádného příbuzného neměl. Pravda, měl jsem tam známého, a ten známý mi již předtím poslal příslušně úředně ověřené pozvání k návštěvě Polska. Ten známý bydlel v Gdaňsku. Jan Pavel II. měl při své cestě navštívit několik měst, mimo jiné i Gdaňsk, ale zrovna ten den jsem musel být v Praze ve škole, takže do Polska jsem mohl jet až na den, kdy byl ve Varšavě. Přimo ve Varšavě jsem známého neměl, ale měl tam známého můj bratr, a toho jeho varšavského známého jsem potkal, když byl u mého bratra na návštěvě v Praze. Pro jistotu jsem si napsal adresu toho varšavského známého, i když jsem ho znal jen od vidění.

A pak už jsem si vyměnil peníze, vzal pas, pozvání, koupil jízdenku s místenkou a vydal se na cestu. Nevěděl jsem, zda mě pustí přes hranice, nevěděl jsem, kde budu ve Varšavě spát, nevěděl jsem, zda se vůbec dovím, kdy a kde se Svatý Otec bude vyskytovat. Ale tak nějak jsem spoléhal, že je-li Boží vůle, abych papeže viděl, že ho uvidím.

Před státní hranicí přišel pohraničník, prohlédl si pas, důkladně si prohlédl pozvání a zeptal se: „To je váš příbuz-

ný?“ Řekl jsem, že ano, ale já jsem nikdy moc dobře lhát neuměl. Pohraničník mě vyzval, abych si sbalil věci a přesunul

se do prvního vozu, určeného pro vnitrostátní přepravu. Pas si zatím nechal u sebe. Musím říct, že když jsem pak seděl v prvním voze a čekal na něj, tak jsem vůbec nevěděl co bude, a jen jsem se živil nadějí, že to snad nějak dopadne. Po chvíli ten pohraničník přišel s mým pasem, chvíli tak seděl a přemýšlel a řekl „Tak co s váma?“. Potom se ptal, kolik mám polských peněz. Pak opět přemýšlel, a potom řekl „Co mám s váma dělat“ a to razítko mi dal. Asi usoudil, že tam nejedu šmelit s penězi, což byl v té době hlavní důvod omezeného cestování do Polska. Byl to starší pán a zřejmě nechtěl dělat větší potíže, než bylo nutné. Kupodivu se ani nepozastavil nad tím, že mám pozvání do Gdaňska a jedu ve vlaku do Varšavy.

Varšava

Po vystoupení z vlaku jsem se rozhlédl před varšavským východním nádražím, popošel k plánu města a našel ulici, kde bydlel ten známý mého bratra, a vydal jsem se tím směrem, v úmyslu pozdravit známého a počkat, co bude. Zazvonil jsem u dveří s příslušným jménem, a otevřel přímo osobně ten známý a hned mě poznal. Takový údiv ve tváři jsem už dlouho neviděl. No, možná že když u dveří bez

jakéhokoli předchozího ohlášení zazvonil známý z daleké ciziny, taky bych se tvářil udiveně. No a tak jsme se dali do řeči, tak jsem řekl, že jsem se přijel podívat na papeže a při té příležitosti že jsem přišel pozdravit, a když se mě jeho maminka zeptala, kde budu spát, po pravdě jsem odpověděl, že nevím. Okamžitě mi nabídla, abych přespal u nich.

Pak jsem se šel ještě projít a koupil jsem nějaké noviny, a tam jsem se dočetl, kdy a kde přesně bude Svatý Otec přítomen. Kam přijede ještě téhož dne v podvečer a kde bude mít slavnou mši následující den dopoledne.

Svatý otec

Odpoledne jsem se vydal do té ulice, kam měl Svatý Otec přijet. Při příchodu do té ulice každého příchozího důkladně kontrolovali nějakým detektorem. Lidí tam bylo plno, a střídavě se modlili, volali hesla a zpívali duchovní písně. Tehdy jsem poprvé slyšel polskou verzi písně „Bože, cos ráčil...“ a docela na mě zapůsobila, možná i proto, že zpěv byl mohutnější, než jsem kdy slyšel v Československu. Pak nad Varšavou přelétla sestava asi tří vrtulníků a za nějakou dobu přijel vůz s Janem Pavlem II. A to byl ten okamžik, kdy jsem Svatého Otce viděl poprvé v životě osobně, nikoli na fotce nebo v televizi. Ano, to byl jeden z těch okamžiků, kvůli kterým jsem vyrazil do ciziny bez zajištěného noclehu a bez jistoty, za vůbec přejedu hranici.

Večer, když jsem byl zase u toho svého známého, jsme se domlouvali na zítřek. Říkal, že přes farnost dostane nějaké vstupenky do nějakého sektoru na hlavním náměstí, kde bude dopoledne mše.

Ráno jsme vyrazili. Známý se setkal ještě s dalšími známými, ale pak se ukázalo, že ty vstupenky se nějak nepodařilo sehnat. To obrovské náměstí, odhadem srovnatelné s pražskou Letenskou plání,

bylo totálně plné, a plné byly i přilehlé, dost široké ulice. Podle sdělovacích prostředků tam prý bylo asi jeden až dva milióny lidí. Ten známý řekl, že bez vstupenek to nemá smysl, a že se jde domů na to dívat v televizi. Řekl jsem, že na televizi jsem se mohl dívat i v Praze, a zůstal jsem. Protože jsem neměl vstupenku, zůstal jsem v jedné postranní ulici, rovněž plné.

I přes obrovské množství lidí se účastníci mše chovali velice disciplinovaně, rozhodně to víc připomínalo běžnou mši než například vánoční půlnoční u nás. Již krátce po začátku mše se nad Varšavou srotily tmavé mraky a začalo hřmít, ale ještě nepršelo. Mše trvala asi dvě hodiny. Velice silným zážitkem bylo proměňování, kdy na celém náměstí, zaplněném miliónem lidí, úplně všichni přítomní klečeli, pouze uniformovaní policisté stáli. To byl nezapomenutelný pohled.

Po závěrečném požehnání Svatý Otec odjížděl, a shodou okolností odjížděl nedaleko té vedlejší ulice, kde jsem stál, takže jsem měl možnost ho vidět z poměrně nevelké vzdálenosti. Nejel jsem tedy tu dálku do Varšavy zbytečně.

A několik minut po závěrečném požehnání a odjezdu papeže začalo pršet. A pořádně. Přestože začalo hřmít už po začátku mše, liják se spustil až po závěrečném požehnání. Byla to náhoda nebo osud?

Došel jsem ke známému mého bratra a teď už i mému, vzal jsem si věci a známý mě doprovodil na nádraží a pomohl mi s nákupem jízdenky do Gdaňska a s nalezením potřebného rychlíku, abych se vydal i za tím známým, od kterého jsem měl to pozvání. Vlak byl totálně narvaný, ale lidé se k sobě chovali slušně a bez konfliktů.

Po změnách o nás

Od roku 1990 navštívil Jan Pavel II. několikrát i naši vlast. Na tyto návštěvy jsem se dostal naprosto bez problémů, se známými jsme prostě sedli do vlaku nebo auta a jeli podle jasných pokynů rovnou na místo, se vstupenkami do příslušných sektorů v kapse. I tyto návštěvy se mi líbily, ale nejsilnějším zážitkem pro mě zůstala návštěva Jana Pavla II. ve Varšavě v červnu 1987, kdy jsem do poslední chvíle nevěděl, zda mě vůbec pustí za hranice, kde budu spát, jestli se mi vůbec podaří zjistit, kde Svatý Otec bude, a zda se mi podaří se na potřebné místo dostat. Výrazným zážitkem pro mě bylo, jak při proměňování celé náměstí lidí klečelo, pouze uniformovaní policisté stáli, a i to počasí, kdy během celé mše občas hřmelo, ale teprve po závěrečném požehnání se spustil bouřkový liják. To všechno zůstane asi mou nejsilnější vzpomínkou na zesnulého Jana Pavla II.

Pavel Jůza, foto archiv autora

Jan Pavel II. bojovník proti komunismu

V roce 1981 jsem byl studentem střední průmyslové školy v Liberci. V rámci povinné vojenské přípravy – cvičení příjmu morseovky – jsme jednou šli na povinné politické školení do liberecké věznice v Liberci-Minkovicích. Školení trvalo asi dvě hodiny a spočívalo v tom, že do nás jeden vojenský pracovník hustil vše možné i nemožné, co ho jen napadlo. Jediné, co si dodneška po 24 letech pamatuji, byla asi desetiminutová část přednášky týkající se zvolení a činnosti papeže, Poláka Karola Wojtyly.

Jediná nitka nezůstala suchá na Janu Pavlu II., Vatikánu i katolické církvi, vše je pouze přetvářka, boj o moc a majetek, prodloužená ruka nepřátelského kapitalismu. Dodnes si pamatuji onu zřirající nenávist a zášť, kterou onen člověk ze sebe zuřivě vyléval. Tehdy jsem ještě nechápal, proč může komunistům tolik vadit papež – Polák. Až později jsem si uvědomil, že za onou nenávistí a záští byl skryt strach a oprávněné obavy.

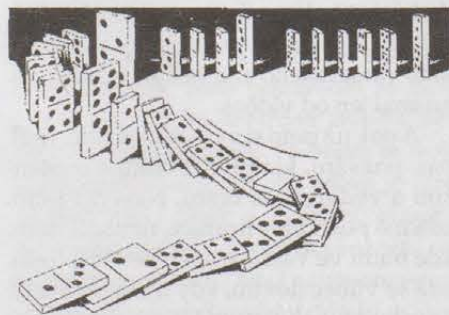
Polák a Slovan Karol Wojtyla se stal papežem jistě i proto, že pocházel se země, která byla svírána komunistických útlakem, což byly převážně slovanské země. Komunismus považoval náboženství za historický přežitek a dělal vše možné pro jeho likvidaci, i když současně veřejně tvrdil, že každý má svobodné právo vyznávat jakékoli náboženství. Papež Jan Pavel II. velmi změnil způsob komunikace s komunistickými zeměmi. Aktivita Vatikánu se do nástupu Jana Pavla II. omezovala na „mediální válku“ pomocí diplomatických nót, informovanost pomocí rádií, zveřejňování svých názorů v mezinárodním měřítku atd. Jan Pavel II. toto vše zachoval, ale kromě toho se rozhodl osobně povzbuzovat lidi trpící komunismem, což byla vět-

šina věřících i nevěřících lidí utlačených národů.

To byla naprosto nová věc. Jako Polák mohl po velkých obtížích uskutečnit papežskou návštěvu rodného Polska. Osobní kontakt a hovor s lidmi z očí do očí, předávání vědomí lidské důstojnosti a povzbuzování k víře a naději, to vše podnítilo vznik polského odborového hnutí Solidarita. Po několika letech se Polsko z vlivu komunismu postupně vymanilo, i když za cenu velkých obětí. Hle, jak velkou sílu má touha po svobodě. I z těchto důvodů byl na papeže spáchán později atentát. Časem se k Polsku připojily i další země, mezi nimi i Československo. Svatý otec byl jedním z těch, kteří se významně zasloužili o pád komunismu ve východní Evropě a tedy i u nás. Kdyby toho nebylo, nebyl by ani naše svoboda.

V minulosti se velikost muže-bojovníka častokrát měřila podle strachu a nenávisti jeho nepřátel-protivníků. Přestože papež nikdy nevelel žádnému vojsku, neměl děla ani letadlové lodě a osobně nevystřelil na nepřítele jedinou ránu z pušky či samopalu, můžeme přesto tvrdit, že byl velkým bojovníkem. Bojoval svým slovem, úsměvem a srdcem. A je tak jedním z našich osvoboditelů.

Jan Suchánek, Jablonec nad Nisou

Na pohled neporazitelný blok ateistických a socialistických států popadal jako kostičky domina. Duchovním vůdcem boje za jejich svobodu byl polák, papež Jan Pavel II.

Mládež a její vedení

Dne 19. října se v Litoměřicích uskutečnilo tradiční setkání kněží do 10 let od svěcení, na kterém diecézní vikář pro pastorační P. M. Šimáček spolu s vedoucím Sekce pro mládež při ČBK P. J. Balíkem, představili současnou situaci a model pro vedení mládeže. Protože většina myšlenek, které zde zazněly, má universální charakter pro celou naši místní církev a nikoliv jen pro kněze, dovolil jsem si, pro vás čtenáři, udělat z těchto myšlenek malé heslovité shrnutí. Každý z nás svým příkladem nebo slovem vede další generace ke Kristu nebo od něho.

P. Michal Podzimek

Z přednášky P. Šimáčka:

Slovo pastorační je lépe ve vztahu k mládeži nahradit termínem DOPROVÁZENÍ. Toto doprovázení však vždy vyžaduje:

1. Znalost situace společnosti a církve
2. Doprovázejícího, který je věrohodným (svatost) a osobností, která mladé přitahuje.
3. Nástroje k doprovázení.

Ad 1.: Doba před revolucí 1989 podporovala svým tlakem hledání a vytváření mnoha živých společenství spontánních a okolo osobností. Iniciativy a jejich představitelé se vesměs navzájem znali.

Doba po revoluci přinesla nové možnosti i problémy. Lidé si uvědomovali, že svoboda vnější bez vnitřní svobodu vyvolává jen chaos. V roce 1990 proto vznikla první koncepce organizované práce s mládeží. Biskupská konference pak jednala o mládeži na 5. Zasedání a biskupové dali na základě připravené koncepce souhlas ke vzniku Sekce pro mládež při ČBK. Sekce tedy vznikla ze zdola nikoliv ze struktur, a proto se jedná o živý organismus. Potom začaly spontánně vznikat Diecézní centra mládeže podobné Příchovicím v naší diecézi. Velkou zkušeností Boží prozřetelnosti byly první celosvětové dny mládeže, nejvíce v Czestochowe. Mládež nebyla objektem ale subjektem společenství, takže se ukazuje jak nejlepšími evangelizátory mládeže je mládež sama.

Ad 2: Nejdůležitější na osobnosti doprovázejícího mládeže je věrohodnost – žije to, co říká. Je třeba lásku bez „soumenství“ a nebát se říkat mládeži pravdu v celistvosti v oblasti partnerství a sexuality. Důležité je věnovat mládeži dostatek času ze strany doprovázejícího nebo jeho pomocníků, kteří jsou vzhledem k vytíženosti kněží nejvíce zapotřebí.

Zdislava 5 let patronkou litoměřické diecéze

V pondělí 24. října v 18 hodin si připomněla litoměřická katedrála 5. výročí ode dne, kdy se sv. Zdislava stala hlavní patronkou litoměřické diecéze.

Při mši svaté, kterou celebroval otec biskup Pavel Posád spolu s emeritním biskupem Josefem Kouklem a dalšími hosty se modlili za diecézi a opět ji svěřili do ochrany a pomoci sv. Zdislavy. Tento rok je to navíc 10 let od doby, kdy papež Jan Pavel II. paní Zdislavu při své návštěvě v Olomouci svatořečil. Bylo pěkné vidět, že toto výročí přilákalo

do katedrály velké množství lidí. První podněty k oslavě tohoto výročí totiž nevyšly překvapivě od vedení diecéze, ale od božího lidu, ovšem biskupové na ně s radostí a okamžitě reagovali touto slavností. Je tedy zřejmé, že se paní Zdislava o svou diecézi stará a všechny nás spojuje.

P. Martin Davídek

„Až do konce lásky“

Otec Pavel Jančík je nejen knězem, ale také skladatelem a zpěvákem, což prokázal i při děkovné mši svaté sloužené na poděkování ke svým šedesátým narozeninám

Ve středu 19.10.2005 večer se střekovský kostel zaplnil farníky ze Střekova, Ústí, Trmic, Děčína. Milým překvapením byla pro všechny přítomnost otce biskupa Pavla, který s dalšími spolubratry kněžími a jáhny sloužil mši svatou. Společně jsme všichni děkovali Bohu za dar 60 let života duchovního správce střekovské farnosti P. Pavla Jančíka.

Neubránili jsme se vzpomínkám – na počátky působení otce Pavla v Ústí nad Labem, na společné pouti, výlety po Čechách i Moravě, na jeho přechod na druhý břeh Labe do farnosti Střekov („Již jsem za vodou!“).

Otce Pavle, děkujeme Ti za tvoji neustávající trpělivou práci, za příkladné chování k ubohým a potřebným, za lásku, s níž vedeš lidi Tobě svěřené. Děkujeme Bohu, že můžeme s Tebou žít svůj čas.

Máme Tě moc rádi a přejeme všechno dobré. Ať je Tvoje cesta dál prozářena zrcadly Boží lásky a Jeho milostmi.

ZŠv, foto Jan Rosenauer

Šimon a Juda – patroni Mojžíře

V den zasvěcený patronům kostela, sv. Šimona a Judy, se sešli ústečtí farníci v Mojžíři na poutní bohoslužbě celebrované biskupem Pavlem Posádem a koncelebrované ústeckými kněžími. Po slavnostní bohoslužbě čekaly na její účastníky tradiční poutní koláčky.

Foto Jan Rosenauer

Být svědkem Krista

Dnes jsem připravil rozhovor s P. Martinem Davidkem, který se stal v říjnu novým sekretářem otce biskupa Pavla Posáda. Nejen o této funkci, ale především o celém bohatém a zajímavém životě tohoto mladého kněze jsou následující řádky.

Jaká byla vaše cesta ke kněžství?

To byla dlouhá cesta, protože nejdříve jí předcházela má cesta ke křesťanství. Byl jsem pokřtěný až ve dvaceti pěti letech, a teprve v této době jsem pak začal uvažovat, co bude dál. Mým záměrem nebylo hned kněžství, i když to tam jaksi nějak prokmitávalo, ale já se chtěl stále ženit. Tak jsem si našel několik přítelkyň a většina z nich mi po čase řekla: „Nemyslíš, že Bůh chce po tobě něco jiného?“ Já jsem se tomu dlouho bránil a jakoby „bojoval s Hospodínem“, ale když tento stav trval dlouho, řekl jsem po třech letech: „Bože, tak jestli to chceš, tak já to tedy půjdu zkusit a jestli mi pak řekneš ne, tak budu mít alespoň jistotu, že to tak nemá být.“

Velkým impulsem také pro mne byla návštěva nějaké charismatické konference v Polsku, kde pan biskup Bębowski vyzýval polské kněze, aby šli do Čech pomáhat českým biskupům. Já jsem se v té chvíli zarazil a uvědomil jsem si, proč mají Poláci chodit k nám na misie, když můžu i já být knězem... Pak jsem se ale zase té myšlenky lekl a rychle ji zaplašoval, abych se nemusel rozhodnout pro kněžství. Také jsem v té době pracoval v novinách „Profit“, kde byla také redakce Blesku a zaměstnavatel chtěl, abych pracoval na Blesku a vyráběl

tyto noviny. Ve mně se to vzpříčilo a řekl jsem, že z hlediska „vyššího morálního principu“ na Blesku pracovat nebudu a dal jsem výpověď. Tehdy mi jeden kamarád sehnal dobrou práci v rádiu Svobodná Evropa. Tak mne vzali na Svobodu Evropu a při jedné z prohlídek mi jedna vrchní redaktorka, která měla o mne zájem, ukázala z okna pod střešou celou Prahu a řekla: „Tohle všechno ti bude patřit, když to tady podepíšeš.“ Tak jsem jí řekl, že už tyto slova znám z Bible a sebral jsem se hned a ještě tentýž den jsem jel do Litoměřic za biskupem Kouklem, ten se na mne koukl a rozhodl... Tak jsem se za pět minut stal bohoslovcem...

To byla dobrodružná cesta. Ještě k těm ženám prosím o malý doplněk: Jak poznaly, že zrovna vy jste povolány k něčemu jinému než k manželství?

To nevím, hodně mi to vrtalo hlavou, a tak jsem se jednou modlil a prosil Boha: „Kdo jim to poradil?“ A zevnitř jakoby se ozval silný hlas: „No přeci Já!“ Proti tomu se už nedalo nic dělat (smích).

Ještě krátce nějaké slovo k bohosloveckým létům?

Bohoslovecká léta jsou zajímavá a svým způsobem sladká, i když ne vždycky. Zajímavý byl první rok kon-

viktu tady v Litoměřicích. Já jsem byl člověkem „ze světa“, kde jsem si rozhodoval svobodně o mnoha věcech sám. A teď jsem byl najednou v uzavřené skupině lidí s vnitřními vztahy a disciplínou. I když jsem byl předtím na vojně a smysl pro řád jsem měl, přesto život v semináři byl něčím úplně novým.

Myslíte, že jsme byli dobře připraveni teologickými studii a seminářem na kněžské působení v dnešní společnosti?

Myslím si, že příprava mohla a měla být mnohem širší s více prvky. Ti lidé, co nás připravovali, jistě dělali, co mohli, ale dalo se jistě říci mnohem víc. Co se týče teologie, kterou jsme slyšeli a učili se, myslím, že když to srovnám se zkušeností ze zámoří (z USA), tak myslím, že to je rovnocenné. Co se však týče přípravy na praktické působení ve společnosti, myslím, že jsme měli slyšet mnohem víc. V tom by měla být církev mnohem prozíravější, vždyť Ježíš říká: „Děti tohoto světa jsou k sobě navzájem prozíravější než děti světla.“ A my právě s těmito dětmi světa dnes často vstupujeme do mnoha interakcí (vztahů).

A když se podíváme konkrétně na naši litoměřickou diecézi, vnímáte nás dohromady (kněze) jako schopné obstat v nárocích, které na nás klade okolní sekularizovaná (zesvětštlá) společnost?

Co jsem zde poznal kněze, tak si myslím, že téměř všichni jsou především obětaví... Jestli jsou schopní, to je různé, nemůžeme nikomu sahat do svědomí, ale jistě je, že když to srovnám s již zmíněnou Amerikou, kde mám kontakty a znám kněze, tak vidím, že u nás jsou kněží svému povolání mnohem věrnější. Kdo se tady ještě za totalitu rozhodl stát knězem a vydržel, to je kněz opravdu věrný. Zkrátka ta starší generace vydala velké svědectví víry, a to se nesmí zapomenout.

A ta naše generace mladších kněží – co myslíte, že nejvíce potřebujeme pro dobré kněžství?

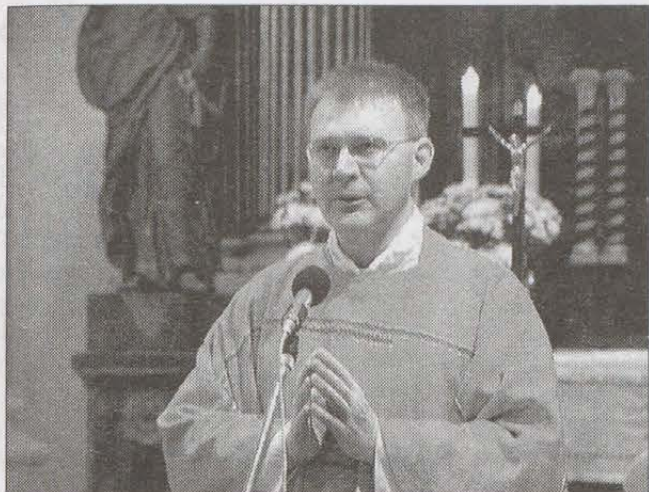
Ted' je to na nás, co ukážeme... myslím, že nejvíce potřebujeme věrnost Kristu, a to jak v teologické rovině, tak i v tom praktickém životě – to je od sebe neoddelitelné. Člověk musí být věrný katolické církvi, papeži, biskupům atd. a zároveň hledat nové cesty, jak být blízko nevěřícím a hledajícím.

V Děčíně, kde jste několik let působil, jste našel jednu zcela novou a zajímavou cestu k menšině Vietnamců. Můžete nám to přiblížit?

Ano, to nebylo přímo v Děčíně samotném, ale v sousedním Hřensku. Tam se stala taková zajímavá věc: Po revoluci můj předchůdce P. Procházka opravoval v Hřensku tamní kostel a lidé mu posměšně říkali: „Pro koho to děláte, sem už nikdo chodit nebude.“ Po povodních ho musel opravovat znovu, a tehdy mu přišli pomáhat i někteří Vietnamci, kteří tam u hranic prodávají ve velkém své stánkové zboží. Když jsme se pak my kněží vystřídali, tak se za několik měsíců objevila delegace Vietnamců s berlínským vietnamským knězem, jestli by nemohly být také v Hřensku mše

svatě. Já jsem to viděl jako velikou šanci, a tak se hned po opravě začalo sloužit pro ně v tomto kostelíku v Hřensku. Zpočátku jsem sloužil česky, ale později jsem sehnal vietnamský misál a evangeliář, a tak jsem se naučil sloužit ve vietnamštině.

Jak silná je tam dnes ta vietnamská skupina praktikujících katolíků?

Dnes je jich tak mezi dvaceti a třiceti. Ovšem v Hřensku jich žije desetkrát tolik, a ti jsou na tyto praktikující úzce napojeni příbuzenskými a obchodními vztahy, takže také patří do té skupiny. I když ještě do kostela nechodí, jsou životem farnosti ovlivněni.

Nemyslíte si, že centrum života církve se přesouvá všeobecně z Evropy na Dálný Východ?

Myslím si to, to ano. Je podivuhodné, jak asiatické přijímají evangelium, jak upřímný mají zájem. Lidé z Asie opravdu čtou Písmo doma a přemýšlejí o tom. Až se někdy divím, proč jsme my Evropané tak zatvrzelí. My jsme často zvyklí žít z tradice, ale tito Asiatické upřímně žijí z Evangelia a opravdu

Ukázka vietnamského liturgického textu:

PHẦN GIỚI THIỆU

Nhiều người đấng như tìm kiếm những giải pháp cho những nan đề của họ, những câu hỏi cho những thắc mắc và niềm hy vọng cho tương lai. Thánh-Kinh bày tỏ rằng những người không phải Cơ-đốc nhân, là người, "... không có niềm hy vọng và không có Thượng-Đế trong cuộc đời" (Ê-phê-sô 2:12).

Chỉ có những giải pháp cuối cùng cho những nan đề của con người thì được tìm thấy trong Cứu Chúa Jêsus Christ. Cuốn Tin Lành Giảng này sẽ hướng dẫn bạn đến những câu chính xác giải thích một cuộc sống vĩnh cửu qua Chúa Jêsus Christ mới có thể mang lại niềm hy vọng. Thượng-Đế yêu bạn và sẵn lòng ban cho bạn một cuộc sống vĩnh cửu như là một món quà (Rô-ma 6:23).

Kế hoạch của Thượng-Đế để nhận được món quà của một cuộc sống vĩnh cửu được tìm thấy trong những câu được soạn thảo sau đây. Xin vui lòng đọc hết những câu này.

Thượng-Đế yêu bạn	Giăng 3:14-16
Bạn đã phạm tội	Giăng 8:34
Đấng Christ đã chết thế bạn	Giăng 19:17-18
Đấng Christ muốn tặng một cuộc sống dư dật	Giăng 10:10
Đấng Christ hứa bạn một cuộc sống vĩnh cửu	Giăng 11:25-26
Bạn có bằng lòng tin nhận Chúa bày tỏ không?	Giăng 20:31

podle těch slov se snaží svůj osobní život změnit, to je obrovská věrnost, která je příkladná.

Nyní zase z jiného soudku. Jste čerstvě jmenován nejenom osobním sekretářem biskupa Pavla, ale také jeho mluvčím. Co vidíte jako své hlavní poslání v této funkci?

Jsou to různé věci, sekretářem se zatím učím. Co se týče „tiskového mluvčího“, zatím si sbírám o diecézi spolehlivé informace, abych věděl, co a jak se v diecézi děje. Chci veřejnosti podávat pravdivé a fundované odpovědi. Chci být mluvčí a ne „mluvka“. Není to lehké mluvit kvalifikovaně – sleduji různé mluvčí, a tak si stále připomínám, že základem je profesionalita a pravdivost.

Také jste za litoměřickou diecézi redaktorem v Katolickém týdeníku, a tak se chci zeptat: Co má přinášet především křesťanské médium – myslím tím samozřejmě tento časopis, který zatím ještě spravují?

Média se musí snažit o pravdivost – ale nechci se k pravdě stavět

„pilátovsky“. Je jasné, že když člověk stojí pod křížem jako tato diecéze, tak každý vidí pravdu ze svého pohledu a je těžké se dobrat vždy celé pravdy. Ale my jsme uvěřili v Boha – Pravdu a tak se musíme snažit o objektivitu a o Pravdě s velkým „P“ hovořit.

Tak dobře, pane tiskový mluvčí, jaká je tedy pravda o litoměřické diecézi?

(Smích) Diecéze je tady. Má slavnou minulost a velkou budoucnost, pokud ji nezmaříme. Nás se však většinou dotýká přítomnost se svými výzvami. Bez Krista nemůžeme dělat nic.

Děkuji za rozhovor

P. Michal Podziměk, šéfredaktor

Otec Davídek je tiskovým mluvčím a sekretářem otce biskupa Pavla Posáda. Zároveň se stará o vietnamskou komunitu v Hřensku. O postavení Církve v Asii mluví ve svém rozhovoru s P. Michalem Podziměkem, šéfredaktorem Zdislavu.

Lovosice dnes, včera a zítra

Svatováclavské poutě se v našich zemích slaví odnepaměti, neboť mnoho kostelů je zasvěceno svatému Václavu. I kostel v Lovosicích nese jeho jméno a v den jeho svátku, zde byla slavná poutní mše svatá. Venku bylo pochmurno a dešť na spadnutí. Stejně pochmurno a smutno bylo i v srdci farníků. Byla to poslední poutní slavnost, kterou prožívali se svým panem farářem, který za několik dní nastupoval na nové působiště.

Když před osmi lety P. Antóni Kosmidek přišel do Lovosic, neměl to ani trochu lehké. Byl jen několik měsíců po vysvěcení, neměl žádné zkušenosti s vedením farnosti, neměl zázemí, byl daleko od své vlasti, rodiny i přátel, byla zde i jazyková bariera, měl obavy, jak ho cizí prostředí přijme o to víc, že nikdo z církevních představených ho ani neuvedl do nové funkce. Všechno ale dokázal překonat.

Na svátek sv. Václava jsme se s ním loučili, a při této příležitosti jsme mu slíbili, že všechna jeho slova budeme se snažit plnit a zachovávat ve svých srdcích. Také jsme mu přáli, aby láska Kristova, milost a pomoc Boží ho v té nejhodnější míře stále provázela.

Ve dnech, kdy od nás odcházel P. Antonín, bylo několik svátků, které bychom mohli dát do spojitosti s přáním ochrany a pomoci Boží na přímluvu těch, kterým tyto svátky patří. Jako první to byli svatí lékaři Kosma a Damián, kteří by se měli u Božského lékaře za něho přimlouvati o stálou pomoc pro zdraví duše i těla. Dále to byl svátek svatých archandělů Michaela, Gabriela a Rafaela. Michael aby ho chránil před úklady ďáblůvými, Gabriel,

zvěstovatel radostného poselství Panně Marii, ať je i panu faráři zvěstovatelem a poslem dobrých zpráv, Rafael, který ve Starém zákoně provázal na cestách Tobiáše, ať i jemu je dobrým průvodcem na všech životních cestách. Svatý Václav ať mu dá svou moudrost a rozvážnost při jeho práci v nových podmínkách. Svatý Jeroným, který měl svátek další den, byl učený, vzdělaný muž, přeložil Starý i Nový zákon do latiny, ten ať mu pomáhá při dalším studiu a dá mu lásku k Písmu svatému, aby z něho čerpal nejen on, ale aby k tomu vedl i svěšené duše. Svatou Terezičku jsme prosili, aby mu dala lásku a odvahu k překonávání všech těžkostí nejen malých, ale hlavně těch větších a velkých. Řadu těch, které jsme prosili o pomoc, uzavíral svátek andělů strážných, a ti měli největší úkol, aby byli trvalými jeho ochránci a strážci.

V Děčíně, kam nastupuje P. Antonín je kostel sv. Václava, který mu bude připomínat Lovosice a kostel Povýšení sv. kříže je naplnění slov, která se v den rozloučení četla v evangeliu: Vezmi svůj kříž a následuj mně. Jenom ten, kdo dostal mnoho, může mnoho dávat. Bůh ať splní všechna naše přání.

Otče Antoníne, za všechno Vám upřímně a ze srdce děkujeme.

Milada Veselková, foto J. Veselka

V neděli 2. října představil emeritní biskup mons. Josef Koukl lovosické farnosti nového faráře P. Pavla Mikeše, který po šesti měsících působení jako kaplan v Mostě přешel do Lovosic.

Pout' z Jablonného do Filipova

Dne 13. 10. 2005 farníci z Křižan, Zdislavy, Jitavy a Jablonného v Podještědí vyjeli na pout' do Filipova, kde byla v 18 hod. v bazilice P. Marie Pomocnice křesťanů sloužena poutní bohoslužba litoměřickým biskupem Mons. Pavlem Posádem.

Cestou jsme se zastavili a prohlédli si dvě zajímavosti Lužických hor - Dutý kámen u Cvikova a sirný pramen v Údolí sv. Jana. Počasí nám přálo, byl krásný slunný den, oku i duši lahodila zabarvující se podzimní příroda.

Třetí naše zastavení byl výstup na Křížovou horu v Jiřetíně, na jejímž úbočí je krásná křížová cesta.

Po poutní mši ve Filipově jsme se setkali s panem biskupem, který od nás vděčně přijal vodu ze Zdislaviny studánky.

P. Cypriánovi děkujeme za duchovní doprovod.

A.Š.

Pout' kontemplativních dominikánek

10. září 2005 se uskutečnila mimořádná událost v dějinách kláštera v Jablonném v Podještědí i v dějinách České dominikánské provincie.

Ve dnech 5. - 11. září se sešly v pražském klášteře kapucínů u Lorety převorky dominikánských mnišek téměř z celé Evropy, od Portugalska až po Litvu. Byla zde představená nejstaršího kláštera mnišek v Prouille (zal. 1206), převorky klášterů v Rakousku, Belgii, Německu, Irsku, Itálii, Litvy, Norska, Polska, Portugalska a Švýcarska, celkem 32 sester. Doprovázelo je několik bratří z Říma z generální kurie, Německa a Polska.

V Jablonném převorky slavily v sobotu společně mši svatou v 11 hodin a liturgii předsedal náš otec biskup Dominik Duka. Po společném obědě v klášterní jídelně se sestry vydaly pěšky na hrad

Lemberk a ke studánce sv. Zdislavy. Po návratu a krátkém občerstvení se vrátily zpět do Prahy. Byla to nádherná slavnost. O. biskup Dominik zde zůstal do následujícího dne.

V neděli 11. září jsme si pak společně připomněli 60 let od obnovení kláštera v Jablonném. Po válce v roce 1945 na žádost litoměřického biskupa Webera, který byl naším terciářem, přišli do Jablonného opět dominikáni - O. Ambrož Svatoš, O. Jiljí Dubský a O. Zdislav Varaďa. Slavnost byla spíše rodinnější. Otec biskup pronesl nádherné kázání. Škoda, že je nikdo nezachytil.

P. Augustin Prokop OP

Židovský hřbitov v Ústěku

Židovský hřbitov v Ústěku leží na úpatí kopce (nazývaný někdy „židovský“), na rozhraní ústěckého a lhoteckého katastru. V minulosti se v sousedství hřbitova nacházelo popravěště.

Není vyloučeno, že hřbitov byl založen již v 15. století, nejstarší náhrobky byly kdysi datovány r. 1570 a 1579. Hřbitov dlouho náležel ústěcké vrchnosti a Židé museli za jeho užívání platit roční nájem 14 zlatých. Původně sem byli pohřbíváni jen Židé z Ústěka, od r. 1667, po rozšíření hřbitova na západní straně, všichni Židé z panství – z Dolních a Horních Chobolic, Býčkovíc, Trnovan, Drahobuz, později také z Ploskovic a Zahořan. V r. 1746 byla částka za užívání hřbitova nově vyměřena na 32 zlatých a 45 krejcarů tehdejší měny. Znovu byl hřbitov rozšířen na přelomu 19. a 20. století o pozemek cca 20x50m na severní straně. Nová část byla oplocena vysokou zdí z bílých cihel a současně byla při severní zdi staré části přistavěna (nebo přestavěna) obřadní síň v moderním stylu, s nízkou kopulí s kovovou krytinou. Nad jejím vchodem byl německý a hebrejský nápis „Silnější než smrt je láska.“

Hřbitov byl užíván do r. 1938, po roce 1940 byl zdevastován a po válce dál chátral. Většina náhrobků byla vyvrácena, některé hrobky otevřeny, mnohé staré náhrobky rozbity. V r. 1981 MNV v Ústěku žádal, aby byl hřbitov zlikvidován. Po r. 1982 byla zbořena budova obřadní síně a zdivo bylo využito při stavbě motorestu u Zimoře. Zároveň byly rozebrány cihlové hřbitovní zdi staré i nové části a stavební materiál využit stejným způsobem. Některé žulové náhrobky byly odprodány na materiál firmě Štuko. Proti úplnému zrušení hřbitova se postavilo Židovské muzeum v Praze a

také Krajské středisko památkové péče v Ústí n.L.

Hřbitov chátral do začátku 90. let (v r. 1993 se zde konala brigáda Unie židovské mládeže), se systematickou rekonstrukcí začala a.s. Matana a Židovská obec v Praze až v r. 2001. Hřbitov byl vyčištěn a zbaven náletových křovin a dřevin, začala obnova hřbitovních zdí a postupně znovuosazování náhrobků. Od roku 2004 se o hřbitov začalo starat občanské sdružení „Sdružení pro ústěckou synagogu a hřbitov.“

Na hřbitově se nachází 211 náhrobků (dříve uváděno 300), nejstarší macevy pocházejí z let 1650, 1651, 1672 a 1677 (dle nově provedené datace J.A.Haidlerem). Starých náhrobků je cca 50, některé z nich mají bohatou dekorativní výzdobu (např. náhrobek předsedy zemského židovstva Fajbra z r. 1731). Většina náhrobků pochází z 19. a 20. století, za zmínku stojí velká secesní hrobka rodiny Hellerových. Za první světové války zde byli pohřbeni někteří židovští uprchlíci z Haliče.

Obnova i zábava

V srpnu a září 2005 na hřbitově proběhly dvě větší brigády, od 6. do 13. srpna 2005 pracovala na hřbitově třináctičlenná skupina skautů ze Zbraslavi, která opravila 19 náhrobků, a od 4. do 17. září 2005 to byla brigáda zorganizovaná s pomocí neziskové organizace INEX – Sdružení dobrovolných aktivit. Cílem mezinárodních projektů zajišťovaných INEXem je dobrovolná prospěšná práce

mladých lidí a jejich zapojení do života konkrétní komunity (obec, občanské sdružení). Do Ústěka přijelo sedm studentů z Polska, Německa, Finska, Japonska, Francie a Holandska a společně se dvěma českými vedoucími pracovali na čištění základů zbořené obřadní síně. Podnikli i několik výletů do blízkého okolí (Ostré, hrad Helfenburk, Památník Terezín, Českosaské Švýcarsko), měli možnost shlédnout v ústěcké synagoze divadelní představení „Pan Theodor Mundstock.“

V současné době se shánějí finanční prostředky na dostavbu obřadní síně a na restaurování náhrobků.

Další údaje je možné nalézt na stránkách sdružení: www.synagoga-ustek.org.

Lada Hlaváčková,
Sdružení pro ústěckou synagogu a hřbitov

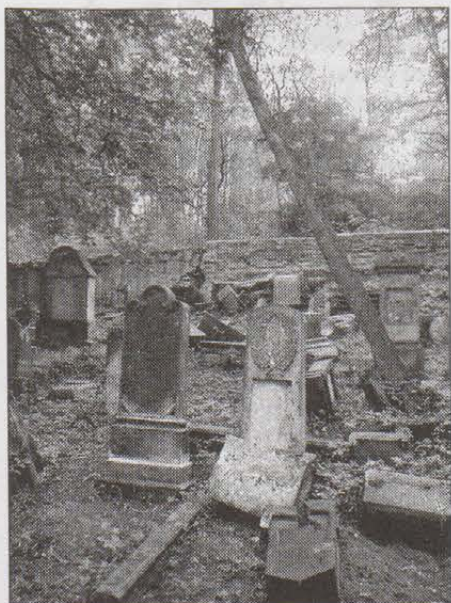
Poděkování

V sobotu 22. 10. 2005 se konal koncert duchovní hudby v kostele sv. Jana Křtitele v Kamenickém Šenově. Přijeli poutníci z České Kamenice a Nového Boru.

Krásný hudební zážitek na profesionální úrovni nám připravili: Jitka – varhany, Romana – zpěv, Kateřina – kytara, David – housle.

Dobře vybraný repertoár připravil jejich učitel ing. Veselý. Děkujeme a přejeme Vám hodně koncertů a posluchačů. Děkujeme také za pěkně upravený kostel o který pečuje P. Stanislav. Těšíme se na další setkání a koncerty.

Děkan Josef, děkanství Nový Bor

Stěhování kostela v Mostě

Od velmi známého stěhování kostela v Mostě uplynulo již 30 let. Toto poněkud smutné výročí nechtělo připomínat tragedii stěhování kostela, ale spíše vyjádřit vděčnost za záchranu této vzácné gotické památky.

Přesun kostela začal 30. září 1975 a po dráze 841 m se pohyboval rychlostí 2,16 cm za minutu. Na své místo dorazil 27. října téhož roku. Po usazení kostela byly prováděny restaurátorské práce a veřejnosti byl zpřístupněn až v roce 1988. Tehdejší režim příliš nepřál záchraně kostela ani jeho brzkému otevření, ale byl k tomu všemu přinucen zejména zahraniční veřejností a celá tato mimořádná technická akce se povedla díky zručnosti zaměstnanců firmy Transfera a díky řadě dalších nadšenců. K výročí přesunu, které je spojeno s výročím mosteckého divadla, se očekává zajímavá kniha Mostecké dominanty (děkanský kostel, divadlo a hrad Hněvín).

Kostel opět ve středu zájmu

Hodně lidí v Mostě dodnes vzpomíná na starý Most a děkanský kostel je téměř jedinou památkou na historické královské město Most a také se může vnímat jako symbol starého Mostu. Od poslední slavnostní bohoslužby v roce 1969 slavené kardinálem Trochtem se už nevyužívá pro liturgii, ale spíše slouží jako galerie severočeské gotiky a občas k bohoslužbám. Protože se o kostel stará památkový ústav a kostel prožil velmi obtížnou odyseu, není dnes možné se vrátit k původnímu využití, ke kterému byl postaven. Nicméně řada lidí v Mostě má k němu velmi pěkný vztah, a proto vznikla zajímavá myšlenka spojit oslavu přesunu s mosteckými městskými slavnostmi a přesunout je ke kostelu. Vytvořil se takto velmi zajímavý a inspirující prostor pro dialog kultury a církve.

Mostecké slavnosti pomohly

Spojení mosteckých slavností a výročí děkanského kostela nabídlo také možnost dát tomu duchovní rozměr skrze slavnostní bohoslužbu vedenou biskupem Pavlem Posádem. Ta začala v sobotu hodinu před oficiálním zahájením mosteckých slavností a byla hojně navštěvována. Slavnostní víkend byl také obohacen Mozartovým Requiem a návštěvou ministra kultury Jandáka. K prohloubení zájmu místních přispěl i den otevřených dveří, a tak se řada mostečanů dostala díky této iniciativě poprvé do tohoto kostela, byť žijí v Mostě už řadu let.

Mostecké slavnosti u děkanského kostela se staly důležitým mezníkem v utváření vztahu dnešních mostečanů

k tomuto kostelu. Ukázalo se, že o kostel je zájem a že se vytváří nová tradice tohoto kostela a že lidé objevují nové využití tohoto kostela. Vedle řady klasických akcí, jako jsou koncerty, půlnoční bohoslužby a vánoční svíce, se stávají tradicí i promoce soukromé finanční a správní vysoké školy. Kostel se stává takto duchovním symbolem vertikály v řadě životních situací, a jelikož město Most je městem moderním se všemi klady i zápory, je i tato cesta poněkud klikatá a netradiční jako klikatá a netradiční je cesta moderního člověka k jeho duchovní dimenzi.

Josef Hurt

Ještě se mi nechce

(všem předčasně zemřelým)

*Ještě se mi nechce z toho světa
však dobře vím, že musím jít.
Jen malou chvilku, Pane,
tak dvě tři léta,
ještě se mi nechce z toho světa,
chci smát se, radovat a žít...
Podívej, to děcko,
má rozvázanou tkaničku,
utřu mu nos,
tak dej mi chvilíčku...
Ještě se mi nechce z toho světa,
chci prostě jen tak být,
však už mě láká i Tvá silueta,
tak zde má ruka a můžem jít...*

Téměř v každé rodině je někdo, kdo odešel příliš brzy.

Proč tomu tak je, je zbytečné se ptát. Snad jen nám, kteří na světě zatím zůstáváme, by tato nejistota délky života měla ukázat, jak je důležité prožít každý den co nejlépe. Ne pro sebe, ale pro ty druhé. Nejsilnější vazby nejsou k věcem, ale k lidem. To si mnozí uvědomí až ve chvíli, kdy už nemohou nic změnit.

To věděl Ivo Markvart, který denně odevzdával lidem to nejlepší, co může člověk člověku nabídnout – lásku a vzdělání.

Každý z nás někoho ztratil, ale Ivo Markvarta jsme ztratili všichni.

Ivana Judita

PhDr. Ivo Markvart (1956–2005)

Tento nekrolog se mi těžko píše. Jsou zprávy, s kterými se člověk jen těžko smíruje. Jednou z nich je, že Ivo už není mezi námi. PhDr. Ivo Markvart, ředitel Městské knihovny, bohemista a bohém, je mrtev. Tragicky zahynul o víkendu ve věku 49 let.

Stále tomu nemohu uvěřit. Už nikdy nebudeme moci k němu do jeho pracovny přijít a popovídat si. Jeho pracovna byla zvláštní oázou. Knihovna – to byl Markvart a zase naopak. Poprvé jsem ho poznal, když jsem byl gymnaziální student, a od té doby jsme se poměrně často stýkali. Vždy jsem na něm obdivoval šíři jeho zájmů.

Snad si to ještě ani neuvědomujeme, ale Ivo znamenal pro Louny a náš kulturní život mnohé. Mnozí ho přijímali zpočátku s nedůvěrou. Mnohým vadila jeho víra. Pro mnohé byl zvláštní, ale z lounské knihovny vybudoval opravdové kulturní centrum. Neustále sháněl prostředky pro lounskou knihovnu. Stále nakupoval kvalitní knížky a knihovna je díky němu perfektně zásobená. Během svých vysokoškolských studií jsem měl možnost x-krát ocenit šíři naší knihovny. To, co jsem často nezískal v Praze, to jsem dostal v Lounech. Pořádal přednášky. Miloval český jazyk. Vydával knížky. Spolupracoval s dětmi. Zachraňoval památky v našem kraji. Málokdo ví, jak se snažil, aby lounské divadlo bylo divadlo s velkým D a ne druhým „kulturákem“. Jeho velký sen – postavit v Lounech novou knihovnu – bohužel zůstal nenaplněn.

Ivo Markvart budoval to, čemu se říká občanská společnost a hlavně věřil, že je možné naši společnost změnit k lepšímu. A ještě jednu dobrou vlastnost měl: byl neobyčejně skromný. Možná, kdyby si četl moje řádky, tak by mi řekl „neblbni a nepřeháněj“.

Jedno je jisté. V jeho osobě ztrácí jak KDU-ČSL, jejímž byl členem, tak především celé město a náš region. Najít důstojného nástupce nebude vůbec lehké.

Michal Pehr

Zápasy o postup stolních tenistů

V orlovně v Lomnici nad Popelkou se v sobotu 8.10.2005 odehrál turnaj Orla župy sv. Zdislavy ve stolním tenise družstev, který byl zároveň kvalifikačním turnajem ústředního turnaje Orla pro polovinu Čech.

Účastníků se nesjelo mnoho: kategorii mužů tři tříčlenná družstva, v kategorii žáků dvě, v kategorii žen jedno; kategorie dorostenců byla z důvodu jediného přihlášeného družstva zrušena (přihlášení hráli soutěž mužů), v kategoriích žákyň a dorostenek se nikdo nepřihlásil. Kromě družstva mužů z Orla jednoty Praha 4-Nusle byli všichni z nejbližšího, desetikilometrového okolí místa konání. Kategorie žáků a žen byla spojena do společné herní skupiny, druhou rovněž trojčlennou herní skupinou tvořili muži.

V každé herní skupině hrálo každé družstvo s každým na 10 zápasů na 3 vítězné sady z 5, a tak o co méně bylo účastníků, o to více a lépe si přijedší zahráli. V kategorii mužů si pohár odvezlo a právo na postup do finálového turnaje v Polné získalo družstvo Orla jednoty Semil, ale jistě i hráči Orla jednoty Loukov u Semil mohou být hrdi na druhé místo z poloviny Čech, a Pražané na třetí. Ve skupině druhé pak pohár patřil žákům Orla jednoty Loukov, za nimi následovali žáci a pak ženy Orla jednoty Semily.

Zatímco ženy mají finálový turnaj jistý i bez kvalifikace, v kategorii žáků a dorostenců příslušná polovina Čech vzhledem ke stanoveným podmínkám k postupu i s ohledem na všestrannou náročnost účasti na turnaji na nejzažším konci Čech bude pravděpodobně bez zástupce.

Vít Jůza

Župní šachový turnaj v Turnově

Na otevřeném župním šachovém turnaji Orla župy sv. Zdislavy v sobotu 29. října 2005 v turnovské orlovně změřili své šachové síly i štěstí 24 hráči od středního dětského do středního důchodcovského věku, z poloviny členové Orla. V počítačem řízeném turnaji sehráli 7 kol švýcarským systémem při tempu 2x15 minut na partii. Na základě čekanych i nečekanych výsledků z turnaje vyšel vítězně se 6 body Stanislav Lamač, následovali Lipták s 5,5 a Frank a Konopka se 5 body.

Vít Jůza, župní sekretář

Kurz výchovy rodičovství

Vysokoškolské katolické hnutí Praha ve spolupráci s CENAP pořádá v Praze Kurz výchovy rodičovství se zaměřením na metodu přirozeného plánování rodičovství.

Je určen pro ty, kdo

- se chtějí dobře naučit metodu přirozeného plánování rodičovství
- chtějí pomáhat druhým a naučit je tento způsob plánování rodičovství
- pracují s mládeží a se snoubenci

Kurz se skládá ze 3 na sebe navazujících setkání, která budou probíhat o víkendech v pátek od 17 do 20 hodin, v sobotu od 9 do 16,30 hodin v termínech: 11.-12. 11.; 25.-26. 11. a 9.-10. 12. 2005. Místo konání: sakristie kostela Nejsvětějšího Salvátora, Křižovnické náměstí 2, Praha 1.

Bližší informace o náplni kurzu je možné získat na adrese: CENAP, Hybešova 40, 602 00 Brno, tel. 543 254 891, 543 331 470-2, e-mail: cenap@cenap.cz, www.cenap.cz. Kontakt pro bližší informace o organizaci kurzu: Karin Jajtnerová, tel. 774 504 445, email: jajtnerova.k@nuov.cz, www.praha.vkhcr.org

KURZ AKOLYTA A VZDĚLÁVACÍ KURZ VE VÍŘE

Začátek kurzu:

5. listopadu 2005 v 9:30

Doba trvání:

1 rok (1. sobota v měsíci)

Místo:

DDKT Litoměřice

Kurz Akolyta je určen mužům i ženám, těm, kdo spolupracují ve farnostech při podávání sv. přijímání, vedou bohoslužby slova nebo jsou pravidelnými lektory, vedou denní modlitbu církve, růženec, křížové cesty, malá společenství apod., a těm, kteří chtějí tyto služby vykonávat.

Podmínkou pro přihlášení je: věk nad 18 let, ukončené středoškolské vzdělání (výuční list nebo maturita) a doporučení duchovního správce.

Přihlásit se můžete na adrese: DKC, Komenského 4, Litoměřice 412 01 nebo tel: 416 738 072, mobil 777 162 234.

97,9 FM (Ještěd)
Program v Katolickém
týdeníku
nebo na adrese
redakce@proglas.cz.

Proglas je možné v litoměřické diecézi naladit na frekvenci 97,9 FM z Ještědu. Vysílání rádia můžete najít také v nabídce kabelových společností po celém území naší vlasti, naladit prostřednictvím Internetu nebo skrze satelit. Jestliže máte zájem dostávat podrobný program vysílání Proglasu přímo do vaší e-mailové schránky, stačí o něj požádat na adrese redakce@proglas.cz.

Profil působivého písničkáře s hlubokými texty a zajímavou hudbou – Jiřího Smrže – přináší hudební týdeník *Slyšte, lidé!* v sobotu 5. listopadu od 19:15. Přípravuje Milan Tesař. (Opakování v úterý 8. listopadu v 16:55.)

Na plný úvazek v manželství i ve službě – tak je nazvána relace *Křesťan a svět*, kterou uslyšíte v neděli 6. listopadu po 17. hodině. Hosty Jaroslava Kratky budou manželé Pavlína a Ondřej Prokopovi, kteří hovoří o své službě ve vězení a v nemocnici.

Pořad z cyklu *Živý kraj* nás ve středu 9. listopadu zavede na sever Čech. Zamíříme do Teplíc, abychom navštívili tamní chráněné dílny Arkadie. Průvodkyní nám bude Lenka Machaloušová. Začátek ve 22 hodin. (Relaci opakujeme v pondělí 14. listopadu v 9:30.)

Náš život i fungování světa se řídí jistými řády, předpisy, soubory zásad. Jako křesťané známe z Bible zákony, které dal Bůh svému vyvolenému lidu. V novém zákoně se však můžeme také dočíst, že pokud jsme vedeni Duchem, nejsme pod zákonem. Tématu Zákon a milost bude věnován týdeník TWR *Na sobotní frekvenci Proglasu* 12. listopadu. Hostem Vlastimila Kolegara bude Josef Pavliňák z Církve bratrské. O životu za hranicí Božho zákona na území Boží milosti můžete přemýšlet po půl osmé ráno.

Od pondělka 21. listopadu se po roční pauze navrací na rozhlasové vlny cyklus výkladů liturgických čtení, která znějí o nedělních bohoslužbách v katolických kostelích. Pořady *Bible v liturgii* poslouchejte od pondělí do pátku ve 20 hodin. Relace vznikají ve spolupráci s Českým katolickým biblickým dílem.

Nahlédnutí do života mladého kněze nabízí barevný magazín pro děti, *Barvínek*, v úterý 22. listopadu. S mikrofonem navštívíme P. Petra Kuníka, který působí v Lichnově na severní Moravě. Zjistíme, že farář může i krásně fotit a že každý má v minulosti spoustu zajímavých zážitků – např. P. Petr se ještě před kněžskou službou živil výrobou varhan. Poslouchejte od čtyř odpoledne. (Repríza v sobotu 26. října v 9:30.)

S varhaníkem Alešem Bártou se setkáte při poslechu *Oktáv* v pátek 25. listopadu od 16:55. Přípravuje Pavel Smolek.

Cyklus *Dotýkání světla* nabídne mimořádně ve středu 30. listopadu nahlédnutí do života a díla Hanse Urse von Balthasara. Přípravuje Petr Polehla, začátek ve 22 hodin. (Relaci zachytíte ještě jednou v pondělí 5. prosince v 9:30.)

V *Příběhu z kraje* zavedeme posluchače ve čtvrtek 1. prosince po 22. hodině do severomoravské vesnice Zátor: Připomeneme 60. výročí příchodu nových obyvatel do této oblasti.

Ve slovenském křesťanském rádiu Lumen působí P. Petr Holbička, kterého můžete poznat při poslechu pořadu z cyklu *Křesťan a svět*. V neděli 4. prosince nabízíme v 17 hodin setkání nazvané *Cesty Páně* jsou nevyzpytatelné.

Diecézní centrum mládeže

Diecézní centrum pro mládež Litoměřice, Komenského 4, 412 01 Litoměřice, tel.: 416 738 065, mobil: 603 452 001, e-mail: dcm.ltm@centrum.cz

Na Diecézním centru pro mládež je možné si objednat „POKOLÍNSKÁ MÉDIA“: DVD film o stekání – 150 Kč, brožura o setkání – 45 Kč, CD s písničkami – 70 Kč. Pokud si objednáte celý komplet (DVD, brožuru, CD), budete to mít za akční cenu 199 Kč.

10.12. KURS ANIMÁTORŮ – 2. ročník, 2. setkání

Jednotlivá setkání kursu probíhají vždy v Litoměřicích v Diecézním domě kardinála Trochty. Program je vždy jednodenní v sobotu od 9.30 do 17.00 h. Samozřejmě je možnost pro ty, kteří to potřebují, přijet už v pátek a zůstat do neděle.

PROGRAM SETKÁNÍ: Svátosti: smíření, nemocných, manželství, kněžství. Katecheze: O lásce a službě - otec biskup Pavel

Host: Věra Vitová - diecézní ředitelka Papežského misijního díla

13.-19.8. 2006 - Celostátní setkání animátorů

13.-19.8. 2007 - Celostátní setkání mládeže

12.11. nebo 10. 12.: DUCHOVNÍ OBNOVY PRO MLÁDEŽ zaměřené na osobní povolání a prohloubení duchovního života.

Těší se na vás: P. Pavel Havlát OM, S. Zdislava Nosková OSF a další případní hosté. Tel.: 541239264, e-mail: dc-vranov@katolik.cz, http://www.dc-vranov.katolik.cz. Pořádá Duchovní centrum sv. Františka z Pauly ve Vranově u Brna.

PROGRAM: 9.30 Ranní chvály, promluva a ztišení, 12.00 adorace, 12.30 oběd (polévka s chlebem), 13.00 malé skupinky, příležitost ke svátosti smíření a rozhovorům, 15.30 mše svatá se sdílením CESTA: individuálně: 43 bus od nádraží Kr. Pole 741, 8.41, 57 bus z Husovic do Soběšic (navazuje 43) 734, 833, zpět 17.18 linka 43 do Kr. Pole (v Soběšicích navazuje 57 směr Lesná)

25. 11. (17.30) – 27. 11. (14.00): „ZAJEĎ NA HLUBINU!“

Víkendové setkání pro mladé lidi od 18 do 35 let. Pozvání ke ztišení a k prohloubení vztahu s Pánem skrze modlitbu a Boží Slovo.

Součástí setkání jsou přednášky, společná liturgie, adorace, sdílení a biblické tance. Přihlášky: Písemně na adresu: Komunita Blahoslavenství 783 16 Dolany 24 ČR, telefonicky na čísle: 585 396 638, e-mailem: mailto:dolanykom@meritnet.cz, http://www.kom-blahoslavenstvi.unas.cz/

2. – 4. 12.: ADVENTNÍ DUCHOVNÍ OBNOVA PRO DÍVKY

od 18 do 25 let na téma: Maria v roli Panny a Matky (úkol ženy v dnešním světě) s P. Bernardem Slabochem OPraem. o víkendu 2. – 4. prosince 2005 na Svaté Hoře u Příbrami

Příjezd: v pátek odpoledne mezi 14-17 hod, ukončení v neděli po obědě. Cena: dobrovolná

S sebou: Bibli, růženec, hodinky, breviář (kdo má)

Kontakt a přihlášení (prosím, co nejdříve) na adresu: SM.Vincenta Kořínková, Šporkova 12, Praha 1, 118 00 nebo e-mailem: vincenta@boromejky.cz nebo mobil 723 477 525

7. 12. (17.30) – 11. 12. (14.00): „PÁN JE BLÍZKO!“

Adventní duchovní cvičení pro všechny. Pozvání k prohloubení osobní i společné modlitby v každodenním životě. Součástí setkání jsou přednášky, společná liturgie, adorace, modlitební večery a možnost duchovních rozhovorů.

Přihlášky: Písemně na adresu: Komunita Blahoslavenství 783 16 Dolany 24 ČR, telefonicky na čísle: 585 396 638, E-mailem: mailto:dolanykom@meritnet.cz, http://www.kom-blahoslavenstvi.unas.cz/

27. 12. a 28. 12. Vánoční šachový turnaj Oral (i pro nečleny)

27. prosince pro dospělé, 28. pro děti do 15 let. Oba turnaje v orlovně v Jiráskově ulici 126 v Turnově. Jan Mrázek, tel. 737467434

At' žijí rubriky!

V předposledním díle našeho miniseriálu o liturgii mše svaté jsme se dostali skoro až na samotný závěr eucharistické slavnosti. Čekají nás pouze tzv. závěrečné obřady, ale i zde bude jistě velmi dobré se zamyslet nejen nad posledními okamžiky mše svaté, nýbrž i nad některými dalšími možnostmi zakončení bohoslužby. Vše má svůj řád, ale také krásu.

Když shromáždění věřících společně proneslo Amen, kterým byla stvrzena modlitba po přijímání, je možné zde, pokud je třeba, zařadit různá oznámení pro věřící. Většinou se tak děje při nedělních bohoslužbách, kdy se oznamují svátky v týdnu, aktivity ve farnostech, případně ohlášky snoubenců před plánovaným uzavřením sňatku. Jistě by neměly být dlouhé, nýbrž stručné a přehledné, neboť se často jedná o více informací, a proto si je není snadné všechny přesně zapamatovat.

Požehnání

Po těchto oznámeních pak celebrant udílí všem požehnání. Po pozdravu Pán s vámi a následné odpovědi lidu dělá nad lidem znamení kříže a pronáší při tom známá slova: Požehnej vás...

V některých dnech a při některých příležitostech se vkládá podle rubrik slavnostnější formule anebo žehnací modlitba. Na Popeleční středu a o nedělních postních je tato forma dokonce předepsána. Většinou se jedná o tři prosby o požehnání, na které se odpovídá společným Amen. Před tímto požehnáním jáhen nebo sám kněz všechny vyzve: Skloňte se před Bohem a přijměte požehnání. Tato forma by měla být používána zvláště v mimořádné dny jako jsou slavnosti nebo udílení svátostí apod.

Pokud udílí požehnání biskup, i to má svá pravidla.

Jedno zvláštní požehnání

Jedná se o tzv. apoštolské požehnání spojené s plnomocnými odpustky, které biskup ve své diecézi udílí v neděli Zmrtvýchvstání a ve dvou dalších dnech v roce podle vlastního rozhodnutí. Při úvodu k úkonu kajivosti biskup upozorní věřící na tuto skutečnost, úkon kajivosti se zakončí zvláštním textem. Před vlastním požehnáním jáhen ohlásí požehnání a biskup jej následně udělí slovy: Na přimlovu svatých apoštolů Petra a Pavla požehnej vás všemohoucí Bůh, Otec i Syn i Duch svatý.

Propuštění

Po požehnání jáhen nebo celebrant propustí lid slovy: Jděte ve jménu Páně. Všichni odpoví Bohu díky. O Velikonočních (po celý oktáv) a na svatodušní svátky se přidává dvojí Aleluja.

Potom kněz uctí oltář políbením a podobným způsobem jako při příchodu odchází spolu s příslušujícími.

Pokud ale následuje nějaký další liturgický úkon, závěrečné obřady se vynechávají (tj. pozdrav, požehnání a propuštění). Je však vhodné nějakým přiměřeným způsobem tuto skutečnost komentovat, případně objasnit strukturu dalšího liturgického obřadu. V našich krajinách se jedná většinou buď o eucharistickou adoraci (např. na první pátek v měsíci), nebo o obřad posledního rozloučení při pohřbu. V těchto případech by ale kněz měl (není to povinné) odložit mešní roucho (ornát) a používat pluvíál příslušné barvy.

Při závěrečném odchodu kněze se zpívá vhodný zpěv.

Poznámka na závěr (bohoslužby)

Ještě se možná nabízí otázka, zdali je vhodné konat další modlitby po mši svaté. Po ukončení zpěvu by měli věřící zůstat v tichém díkuvzdání za milosti, které obdrželi skrze mši svatou, zvláště pak za možnost svatého přijímání. Pius XII. v encyklice Mediator Dei z roku 1947 velmi doporučuje takto využít čas po Eucharistii. Možná je ale problémem zvyk různých modliteb. Papež Lev XIII. po tiché mši svaté některé přikázal. V dnešní

32. diecézní setkání mládeže v Přepereích

Dokončení ze strany 1

Kapela byla jedním slovem výborná! Takovouhle muziku jsme si na diecézku už dlouho neužili. Díky! Z části slovenský repertoár vůbec nevalil. Naopak, velká většina nových (i českých) písní byla obohacím.

Jako již bývá na podzimních setkáních zvykem, následoval večer ještě 6. diecézní ples mládeže. Zábava byla výborná, sodovka, pivo i víno tekly proudem, takže o půlnoci se už každý těšil do svého spacáčku.

Povedený víkend v Přepereích je za námi a nám nezbyvá, než se těšit na další diecézku, které se jako každý rok uskuteční v sobotu před květnou nedělí (9. dubna 2006) v Litoměřicích. Text Petr Mach, foto Dominik Fišer

době je ale určitě pro mnohé lepší zůstat v tiché modlitbě. V některých kostelech se za desetiletí nakupilo již tolik modliteb, že to může návštěvníkům připadat ne zcela vhodné. V díkuvzdání by měla být respektována svoboda každého a také jeho dispozice a osobní zbožnost. Ne všem může vyhovovat hlasité pronášení modliteb, jejichž jazyk se dnes stává těžko srozumitelným. Proto je opravdu lepší zůstat v tichosti a nechat promlouvat k sobě Ježíše Krista.

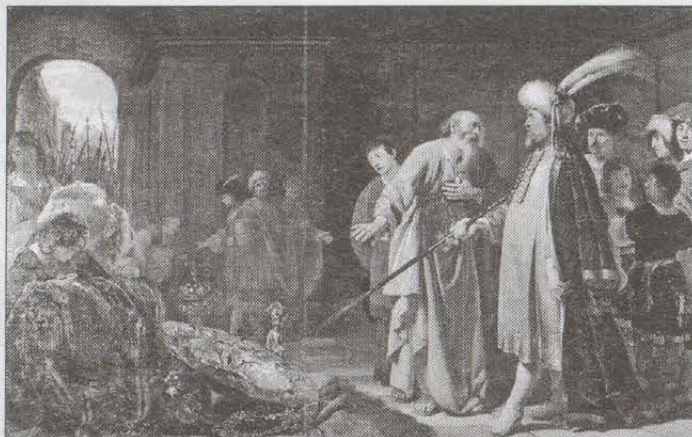
Elíša – otec a vychovatel

Když pozorně pročítáme příběhy ze života proroka Elíši, hlavní postava z nich v jejich souhrnu vystupuje jako výrazně otcovská osobnost, které ve své době nejen v izraelském národě, ale i daleko za hranice království není rovno. Prorok kolem sebe shromažďuje početné žactvo, jemuž je neohroženou, spontánně přijímanou autoritou. Jeho nejbližší žák a neustálý průvodce Géchází též v příbězích jednoznačně ctí a podřizuje se prorokovi jako syn svému otci. Za svou nepřímou a ziskuchtivost však musí zakusit „otcovský hněv“ proroka. Elíša zde podobně jako i v jiných epizodách vystupuje jako rozhněvaný a trestající otec, což je též rub zodpovědně milující otcovské autority. Nakonec je Elíša popsán jako otec celého národa především tam, kde se stýká s králem nebo kde aktivně zasahuje do politického a vojenského dění království. Zde otevírá celému národu budoucnost, kterou spoluutváří a své současníky formuje k tomu, aby budoucí, často těžké události zodpovědně a úspěšně zvládali.

Starostlivý otec početných následovníků

Prorok Elíša svým zjevem i povahou nepatří tolik do prorockého hnutí, jemuž vděčíme za psanou biblickou prorockou literaturu. Ti se především věnovali, převážně jako osamocené postavy, kázání, napomínání a povzbuzování. Elíša patří spíše do hnutí tzv. „extatických proroků“, kteří tvořili ve své době jakési „prorocké školy“. Působili na veřejné dění ne tolik kázáním, jako spíše mocnými divotvornými skutky a četnými zázraky. Tak také z Elíšových slov se dochovalo jen málo, nicméně zprávami o jeho nadpřirozených a zázračných skutečích se jeho příběhy přímo hemží. Zdá se, že prorok zůstává svobodný, bez ženy a rodiny, a že svou otcovskou energii plně uplatňuje uprostřed poměrně velké skupiny svých žáků. V jednom malebném vyprávění Elíša zajišťuje nasycení několika desítek hladových mužů. Celý příběh se odehrává v období hladu, kdy každé sousto potravy bylo vzácné. Elíša nařizuje svému služebníkovvi (pravděpodobně Gécházimu), aby pro všechny uvařil polévku. Jeden z žáků natrhá z neznalosti jedovatou bylinu, kterou následně do polévky zamíchá. Jakmile muži z polévky okusí, poznávají, že je prosyčená jedem. Obrací se zoufale na

Elíšu, který si jako dobrý otec i zde ví rady. Nařizuje do polévky nasypat mouku a následně ji rozděljuje mezi zneklidněné strávníky. Polévka je zázračně jedu zcela zbavena. Vzápětí v Písmu čteme o zázračném nasycení celé stovky mužů, které můžeme považovat za prorokovy

žáky. Kdosi přináší prorokovi dvacet ječných chlebů jako dar ze své úrody. Musíme si zde představit poměrně malé chlebové placky, které by sotva stačily na nasycení deseti lidí. Elíša však nařizuje je rozdělit mezi všech sto mužů, aby se dosyta najedli. Nejenže všichni dosyta jedí, ale ještě zbývá nedojedený chléb, znamená překypující hojnosti. Prorok zde vystupuje ve starostlivé rodičovské roli. Jako dobrý otec zajišťuje svým duchovním synům dostatek dobré a vydatné stravy.

Napomínající a trestající otec

K otcovské autoritě nepochybně patří sřežení spravedlnosti, jež se neobejde bez trestu. Géchází, Elíšův služebník a průvodce, se provinuje jakýmsi svatokupectvím. Když byl prorokem zázračně uzdraven syrský generál Naamán, uzdravený vděčně nabízí zlato a drahocenné zboží jako odměnu za znovuzískané zdraví. Prorok si je však dobře vědom, že zázraky nečiní sám ze sebe, nýbrž že jsou mu svěřeny jako projevy Hospodinovy dobroty a všemohoucnosti. Nesmí za ně žádat ani přijímat odměnu. Jen Bohu náleží vděčnost za jeho milostivý zásah.

Nicméně Géchází je jiného názoru. Nepřijmout nabízené bohatství se mu zdá nerozumné. Uchyluje se ke lsti. Spěchá za odcházejícím Naamanem a žádá o hřivnu stříbra a dvojce sváteční šaty pro dva domělé potřebné žáky proroka. Jeho prosba je ihned vyplněna, v případě stříbra dokonce dvojnásobně. Géchází však odměnu nepřináší prorokovi, nýbrž ukrývá ji ve svém domě. Nejen že

se obohacuje z cizího, ale zároveň obehává svého mistra a učitele. Elíšu však obelstít nemůže. Prorok je jasnovidný a jako i na jiných místech celého cyklu, i zde vše na dálku vnímá. „Odkudpak, Géchází?“ ptá se Elíša přicházejícího mládence, snad ještě s nabídnutou šancí vše kajnicně napravit. Ale Gécházího odpověď vše zpečetí: „Tvůj služebník nikam nešel.“ A v zápětí je vynesena přísný rozsudek: „Copak je čas brát stříbro a brát šaty...? Proto Naamánovo malomocenství navěky ulpí na tobě a na tvém potomstvu. Trest je zde nejen věci spravedlivé odplaty, ale je i prorocky výstražný: Chtít se obohacovat z cizího a chápat milost Boží jako prostředek hmotného zabezpečení a pohodlí je duchovním malomocenstvím,

odumíráním a smrtí víry. V rámci naší úvahy je ale stěžejní myšlenka otcovské přísnosti a výchovného potrestání. Napomínání a trestání není z otcovy strany samoučelné, ale slouží k budoucí ochraně a zralosti svěřeného syna. Otec, který nikdy netrestá, ačkoli dítě závažně přestupuje spravedlnost, se stává ne dobrotivým, ale slabým, a tím se prohřešuje proti svěřené autoritě.

Otec celého národa

O Elíšově výrazném vlivu na politické dění svého národa ve své době jsme již hovořili v prvním příspěvku na adresu Božího muže. A tak jenom krátce. Udělejme si čas a přečteme si příběhy tohoto výjimečného proroka. Ve vsí své činnosti je zaměřen na blaho, rozvoj a nadějnou budoucnost svého národa. Králové, kteří se za jeho dlouhého působení střídají na izraelském trůně, za ním často přicházejí jako bezradní synové, žádající o jeho radu, povzbuzení, posilu. A prorok vždy ochotně, i když ne vždy příjemně, vyhovuje. Nese zodpovědnost za celý národ a tuto zodpovědnost nezraňuje. Jako dobrý otec, který nehledí na svůj prospěch, ale na prospěch svých dětí, tak také Elíša, který prozřetelně předvídá budoucnost, vše dělá pro to, aby se vydařila. Být otcem znamená se do krajnosti obětovat pro blaho a budoucnost svých dětí. Elíša tak naplňuje svůj úkol být otcem národa. V jeho příkladu otcovství se zrcadlí otcovství Hospodinovo, a tak přispívá prorok nadčasově lidem vnímat Boha jako starostlivého, spravedlivého a obětavě milujícího Otce.